

## **PAZI (Beta vulgaris var. vulgaris=B. Vulgaris var . cicla)**

### **ORIJİN ve SINIFLANDIRMA**

Pazının anavatanı Akdeniz ülkeleridir.

Doğu Anadolu , Kafkasya ve Yakın Doğu ülkelerinin batı kesimleri de anavatan sınırları içindedir.

### **BİTKİSEL ÖZELLİKLERİ**

Bitki tek yıllık, 40-80 cm boyunda, yaprak ve yaprak sapları tüketilir. Serin iklimden hoşlanır.

#### **Kök:**

- Pazi kazık köklü bir bitkidir.
- Kazık kök yaprakların çıkış noktasına yaklaştıkça etli v kalın bir yapı alır.
- Köklerde dallanma vardır.
- Pazi bu kök yapısı nedeniyle susuzluğa karşı dayanıklıdır.
- Pazının kökleri çeşitlere bağlı olarak pembe yada beyaz renkte olabilir.

#### **Gövde:** Rozet şeklinde

100-120 cm boyunda çiçek sürgünü oluşturur.

#### **Sap ve Yaprak :**

- 🍏 Sap ve yaprak 50-100cm boyundadır.
  - Saplar oluklu, dip tarafı açık V şeklindedir.
  - Sap rengi yeşil, kırmızı, sarı, turuncu renktedir.
  - İlk çıkan yapraklar ufak ve kalp şeklindedir.
  - Daha sonra oluşan yapraklar daha büyük ve uzundur.
  - Yaprak yüzeyi düz veya kıvrıkcık dalgalıdır.
  - Yaprak kenarları dalgalı veya kaba dişlidir.
  - Yaprak damarları genelde belirgindir. Damar rengi sap rengine uyar.

#### **Çiçek ve çiçeklenme**

🍏 Çiçek sürgünü, 2-7 adet arasında çiçeğin birleşmesi ile bir başak görünümü kazanmıştır.

- 🍏 Çiçekler hermafrodittir ( erdişidir ).
- 🍏 Herbir çiçek beş adet çanak yaprak, beş adet az gelişmiş taç yaprak, beş adet anter ve bir dişi organa sahiptir.
- 🍏 Pazi yabancı döllendir ve kendine kısırdır.

#### **Tohum:**

- 🍏 Meyve pancar meyvelerine benzer.
- 🍏 Tohumlar bu yumak içinde birkaçı biraradadır (Poligerm).
- 🍏 Tohum parlak kahverenginde ve basık böbrek şeklindedir.

- 🍏 Yumak halinde iken 100 adedi 1.5-2 g'dır.
- 🍏 Tohumlar ekimden 14-16 gün sonra toprak yüzüne çıkar.
- 🍏 Canlılıklarını 5-6 yıl muhafaza ederler.

## **İKLİM ve TOPRAK İSTEKLERİ**

Serin iklimden hoşlanır.

Tohumlar 4 ° C'nin üzerindeki sıcaklıklarda çimlenir.

- 🍏 Optimum yetiştirme sıcaklığı 18-20 ° C arasındadır.

- 🍏 Sıcaklık 0° C'ye düştüğünde büyüme durur.

- 🍏 Kısa süreli soğuklara dayanır. Uzun süreli düşük sıcaklıklarda ise donma meydana gelir.

- 🍏 Yüksek sıcaklıklar yaprakların küçük kalmasında neden olur. Yaprak eti kalınlaşır ve kabalaşır.

### **Toprak.**

Pazı toprak istekleri bakımından seçici bir bitki değildir.

- 🍏 Başarılı bir üretim için derin, humusça zengin, killi topraklar tercih edilmelidir.
- 🍏 Toprak pH'sı 6.5-7 olmalıdır.
- 🍏 Ön bitki olarak baklagiller, salata ve marul uygundur.

## **YETİŞTİRME TEKNİĞİ**

Pazı ilkbahar ve sonbahar döneminde üretilebilir.

- 🍏 Vejetasyon süresi 35-60 gün arasındadır.
- 🍏 Vejetasyon süresi kısa yerlerde ilkbahar yetiştiriciliği tercih
- 🍏 Yaz ayları sıcak ve kurak geçen bölgelerde sonbahar yetiştiriciliği tercih edilmelidir.
- 🍏 Sıra arası: 50-75 cm  
Sıra üzeri: 20 cm
- 🍏 Tohum miktarı: 2-3 kg/da
- 🍏 Ekim derinliği 2-3 cm

### **Gübreleme.**

Pazı ahır gübresinden hoşlanır. (4-6 ton/da).

- 🍏 Potasyum ve kalsiyumdan hoşlanır.
- 🍏 6-8 kg/da azotlu, 10-15 kg/da potasyumlu, 8-10 kg/da fosforlu gübre önerilir.
- 🍏 Kompoze gübre olarak 15-15-15 gübresinden 50-70 kg/da uygundur.

### **Hasat ve depolama**

- Zaman: Ekim-hasat: 35-60 gün

- 🍏 Pazi yaprakları ve sapı 35-40 cm boya ulaşınca hasat edilir.
- 🍏 Yaprakların fazla kartlaşması istenmez.
- 🍏 Hasat, toprak yüzeyinden bıçakla yapılır. 🍏 1-2 kg lık demetler haline getirilir.  
Verim: Erkenci çeşitlerde  
1000-1500 kg/da  
Geççi çeşitlerde  
1500-2500 kg/da
- 🍏 Muhafaza ömrü kısadır.
- 🍏 1-2 ° C de % 90 nemde 2-3 hafta süreyle muhafaza edilebilir.